

Seminar za osposobljavanje lovaca za prvi pregled odstrijeljene divljači namijenjene stavljanju na tržište

Tema: Pravila higijene i pravilne tehnike rukovanja

Pravila higijene i pravilne tehnike rukovanja, prijevoza, evisceracije, uzorkovanja i dostave uzoraka divljači nakon odstrela

- odstrel bi trebalo biti human i izbjegći nepotrebna oštećenja (iza dijafragme)
- ispusti se krv, jednjak je potrebno podvezati, da se izbjegne onečišćenje sadržajem želudca
- osloboди se anus s kružnim rezom i podveže.
- otvori se prsna i trbušna šupljina
- paziti da se ne probuši mjeđur, želudac ili crijevo
- ako je moguće, preporuča se odstranjivanje unutarnjih organa, glave, nogu - u visećem položaju
- dijafragma (uzeti uzorak za pregled na trihinelu)
- voda, papirnati ručnik

Odstranjivanje glave, nogu i unutarnjih organa u visećem položaju (preporuka)

Postupak nakon odstrela

- UREDJA (EZ) br. 853/2004 odjeljak IV.; Prilog III.
- Educirana osoba
- Pregled trupa i svih uklonjenih unutarnjih organa
- Nakon pregleda educirana osoba ovjerava propisani dokument
- U tom slučaju glava i unutarnji organi se ne moraju slati zajedno s tijelom, izuzetak su svinja i medvjed – trihineloza

Ovjera propisanog dokumenta o izvršenom pregledu odstranjene divljači (PPD obrazac)

Obrazac PPD

Lovište: _____

Ovlaštenik prava lova: _____

Lovna godina: _____

Serija: C

**POTVRDA O PODRIJETLU DIVLJAČI
I NJEZINIH DIJELOVA 0036601**

Na temelju članka 74. stavka 1. Zakona o lovstvu ("Narodne novine", br. 140/05 i 75/09)
ovim se potvrđuje da je _____
iz _____ ulica _____ br. _____,
stekao/la _____ dana _____
(na koji način)

sljedeću vrstu divljači:

R.br.	VRSTA DIVLJAČI	KOLIČINA (kom./kg.)	BROJ DOPUŠTENJA	BROJA ZAPISNIKA	BROJ MARKICE
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					

Napomena: Meso divljači pregledano je temeljem Uredbe (EZ) 853/2004.

Prikladno je za upotrebu / nije prikladno-pregled kod službenog veterinara

Broj iskanice i potpis pregledavača: _____ / _____

U _____ dana _____

Odgovorna osoba

M. P. _____

- U ostalim slučajevima, uz tijelo se mora poslati glava te svi unutarnji organi osim želuca i crijeva
- Educirana osoba obavještava nadležno tijelo o neprirodnom ponašanju, patološkim promjenama koje se javljaju kod divljači zbog bolesti, onečišćenja okoliša ili drugih čimbenika koji mogu utjecati na zdravlje ljudi nakon konzumacije
- Ako nema educirane osobe zajedno s tijelom mora se poslati glava te svi unutarnji organi osim želuca i crijeva

Pregled krupne divljači

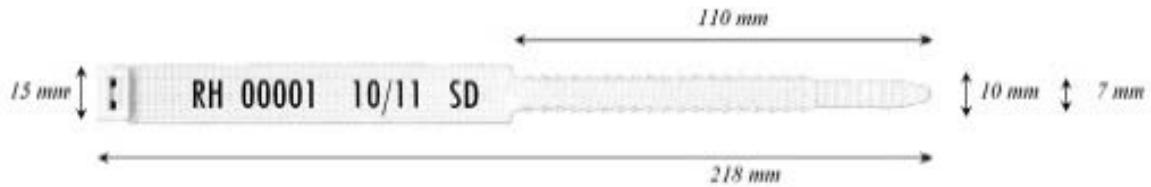
- nakon odstrjela krupne divljači želudac i crijeva moraju se ukloniti što je prije moguće
- osposobljena osoba mora pregledati
  - trup odstrijeljene divljači
  - cijelu utrobu
- pregled se treba obaviti što je moguće prije nakon odstrjela s ciljem utvrđivanja promjena koje na bilo koji način mogu ugroziti zdravlje čovjeka

O sposobljena osoba treba procijeniti:

- eventualno onečišćenje okoliša
- nenormalno ponašanje prije odstrjela
- nenormalne promijene na tijelu divljači

potom

- za pretragu na trihinelozu uzeti uzorke mesa na pregled
(divlja svinja, medvjed i jazavac)
- označiti trup divljači markicom

Hlađenje trupova krupne divljači

- Hlađenje u razumnom vremenskom razdoblju na max. 7°C!
- do trenutka dok klimatski uvjeti dozvoljavaju aktivno hlađenje nije potrebno

Pregled sitne divljači

- osposobljena osoba mora provesti pregled kako bi se utvrdile eventualne promjene koje ukazuju da meso može biti štetno za zdravlje ljudi
- pregled se mora obaviti što je prije moguće nakon odstrjela

Hlađenje trupova sitne divljači

- trupove treba podvrgnuti hlađenju u razumnom vremenskom razdoblju na max. 4°C
- ukoliko dopuštaju klimatski uvjeti hlađenje nije potrebno

IZNIMKA – kada nije potrebno obaviti pregled

- kod upotrebe mesa za osobne potrebe u domaćinstvu

Pregled divljači = LOVAC (1. stupanj)

- uočava ponašanje životinje
- vanjski izgled životinje
- pregled utrobe

Pregled divljači = OSPOSOBLJENA OSOBA (2. stupanj)

- površina tijela
- pregled tjelesnih šupljina
- pregled organa
(srce, pluća, jetra, slezena i bubrezi)

Pregled divljači = VETERINAR (3. stupanj)

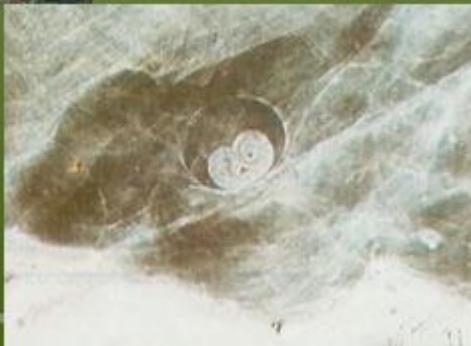
- Ako je pri pregledu (prva dva stupnja) uočeno nenormalno ponašanje životinje prije odstrjela, promijenjena površina tijela ili unutarnji organi
- Ako postoji sumnja na onečišćenja okoliša
- Obvezno je kod stavljanja u veleprodaju
(i za krupnu i za sitnu divljač)

Rokovi za pregled krupne divljači nakon odstrjela

- vađenje utrobe – evisceracija do 3 sata
- pregled osposobljene osobe unutar 36 sati
- što prije staviti na hlađenje
- skladištenje do +7°C maksimalno 7 dana

Trihineloza

Pretraga za trihinelozu

OBVEZNA je kod životinja koje mogu biti domaćini
nametničkoga oblića *Trichinella* sp.
(divlja svinja, medvjed, jazavac)
bez obzira kome je meso divljači namijenjeno

Ošit ili dijafragma
- mišić koji dijeli trbušnu i prsnu šupljinu

31

Mjesto uzorkovanja ošta

22

Pregled na trihinelozu obavlja se metodom umjetne probave (zakonska odredba)

Uzimanje uzorka krvi kod divljih svinja za ispitivanje na klasičnu svinjsku kugu

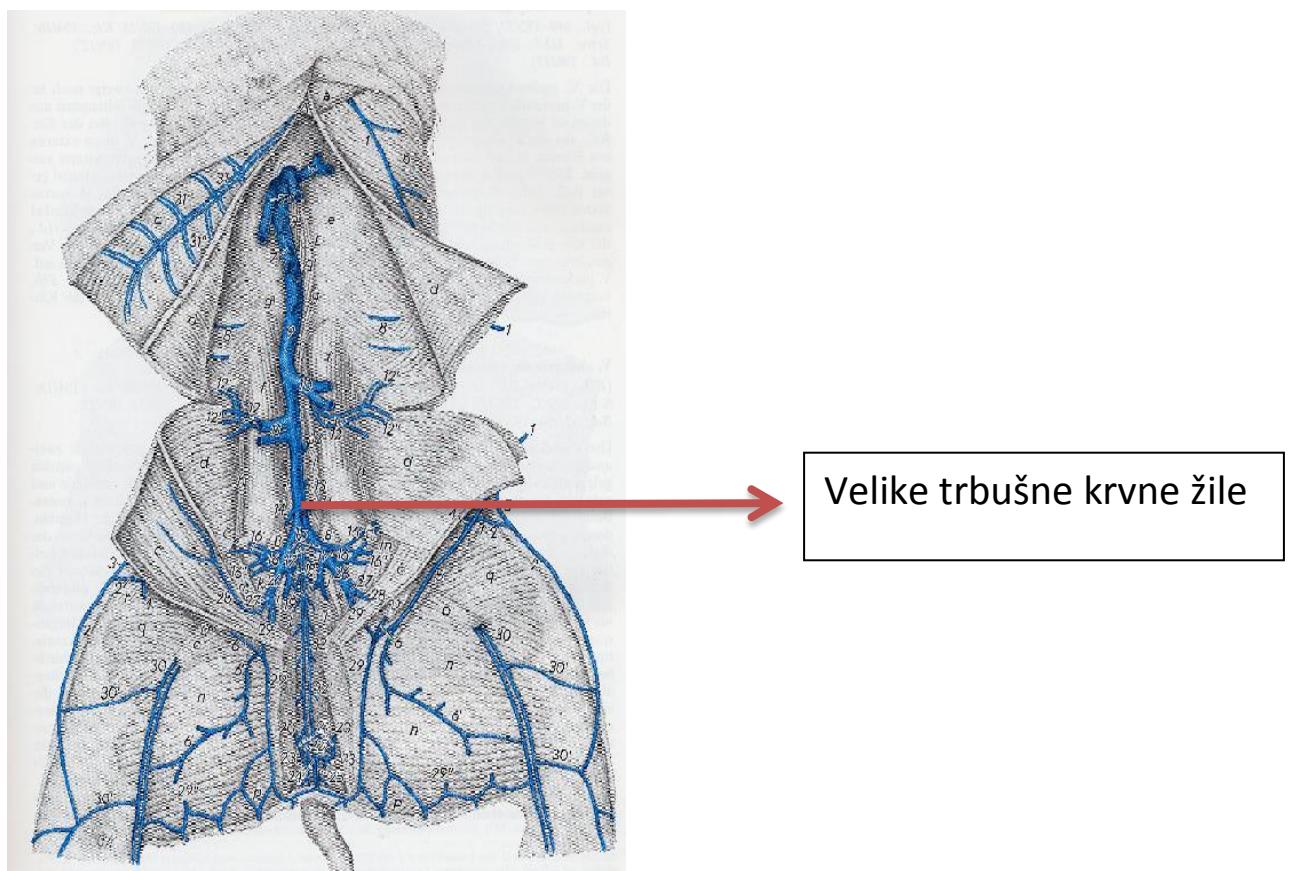
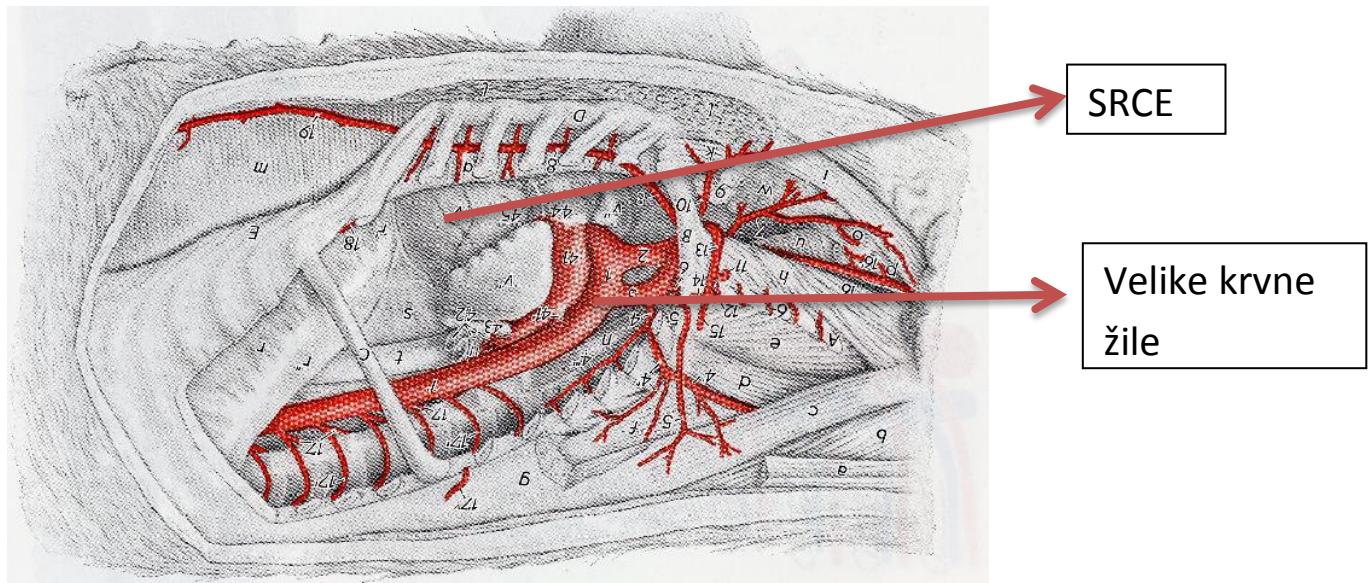
Kompleti za uzorkovanje

Dvije 10 ml sterilne epruvete, Igla 1,8 mm x 4 cm, 20 ml šprica i popratni dopis

Mjesto vađenja krvi

- iz srca ili velikih krvnih žila koje ulaze ili izlaze iz srca
- iz velikih trbušnih krvnih žila

Uzorkovanje krvi

Uzimanje krvi – postupak

Nakon usisavanja krvi u špricu krv se pažljivo istisne kroz čep kojeg je perforira igla (vakuum epruveta sama apsorbira sadržaj)

Dovoljno je napuniti 3 četrtine epruvete, a pune epruvete stavimo u uspravni položaj

Skladištenje i transport

- Uzorci se mogu držati na sobnoj temperaturi (do 12 sati)
- Tijekom transporta uzorci moraju biti zaštićeni od hladnoće i prekomjerne vibracije - uzorci ne smiju biti zamrznuti!

Isporuka najbližoj veterinarskoj ustanovi sa popratnom dokumentacijom

**Divljač koja je stradala u prometu se ne pregledava, a
meso nije za konzumaciju**

